

مروری بر ویسکوساپلمان درمانی در آرتروز زانو

دکتر داریوش الیاسپور^۱

۴. استادیار طب فیزیکی و توانبخشی دانشگاه شهید بهشتی

استفاده از محصولات هیالورونیک اسید در درمان آرتروز مفاصل حدود دو دهه است که رایج شده است. تحقیقات متعدد موثر بودن این درمان در کاهش درد ناشی از آرتروز را نشان داده است اما درباره منطق استفاده و هزینه-فایده کاربرد این محصولات اختلاف نظرها و نکات مختلفی وجود دارد. مساله این است که استفاده از این داروها در مقایسه با سایر درمانها چه مزیت و توجهی میتواند داشته باشد. مثلا در یک بررسی که تزریق یک دوز آمپول هیالگان با تریامسینولون مقایسه شده بود، برتری خاصی برای هیالگان نسبت به تریامسینولون بعد از ۶ ماه، مشاهده نشد اما قیمت تریامسینولون بسیار کمتر از هیالگان میباشد. به همین دلیل انجمن ارتوپدی آمریکا تأکیدی بر درمان آرتروز با هیالگان در مقایسه با سایر درمانهای تزریقی ندارد و هزینه آن را در مقایسه با تزریق کورتیکواستروئید به صرفه نمیداند. البته پژوهشهایی هم نشاندهنده اثر بخشی طولانی تر هیالورونیک اسید در مقایسه با کورتیکواستروئید بوده است. از سوی دیگر استفاده از کورتیکواستروئید در مفصل محدودیت ها و عوارض خاص خود را دارد.

در یک مطالعه مروری در کشور ایتالیا انواع برندهای هیالورونیک اسید هم در تحقیقات آزمایشگاهی و هم بالینی بررسی شدند. نتیجه این بود که فقط تعدادی از این برندها موثر و معتبر بود و نه همه آنها. بنابر این انتخاب نوع هیالورونیک اسید مورد استفاده هم از نظر اثر بخشی و استاندارد مهم است و باید مد نظر قرار گیرد.

اخیرا انواعی از محصولات هیالورونیک اسید به بازار ارائه شده است که مدعی اثر بخشی مناسب با یک تزریق است و نیازی به تکرار ۳ یا ۵ بار آن نمی باشد. در این صورت استفاده از این نوع محصول با توجه به دفعات کمتر تزریق میتواند مزیتی به شمار آید.